DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,
CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis sextâ mensis Martii, Anno Domini M. DCC. XLIX.

M. JOANNE-FRANCISCO COUTHIER, Doctore Medico, Præside.

An Parisinis frequens potus Thé, frequenti potu Caffé salubrior?

I.



BEATA tellus est ager Parisiensis. Ægris sanisve nullibi aer salubrior. Nullibi gens felicioris ingenii, nullibi inculpatior sanitas, si quod satis est simplici naturæ, satis esset populi luxuriei & intemperantiæ. Quos terra è sinu suo fructus effundit, nulli ferè sunt alibi suaviores, nulli ferè, esculentiores; & si quidpiam cibarii toto orbe gignitur, nativis fructibus elegantioris saporis & alimoniæ succulentioris sibi facilè comparat urbs regia immensis opibus felix, ingenti flumine conjuncta cum omnibus, etiam feracissimis orbis totius regionibus, ex quibus dorso suo flumen spolia amplissima advecta reponit intrà principis Provinciarum pomœria. Cives utilia sectentur, rescindant cupedias, rescindent ferè omnium morborum occasiones. Nihil est quòd metuant ab insalubri situ locorum, ab aëre terrarum uliginosarum vaporibus inquinato, ab aquis cœno maligno turbulentis. A nimbosis tempestatibus, à cryptis exhalantibus tetram mephytim, pestes & præsentaneas mortes invehentibus. Sibi temperent, gulæ imperent, ferent pretium exquisitum, firmam & stabilem sanitatem. Degunt sub cœlo puriori. Erunt cæteris gentibus vegetiores, alacriores, ingeniosiores. Sed nihil eorum intactum relinquunt quæ sub utroque sole ardentissima & exurentia gignuntur, ut torrenti siti jucundiùs blandiantur, nihil ut torquentem famem elegantiùs expleant. Lurcones & helluones simplicibus, quæ prudens natura paraverat non contenti, vim illis inferunt, & perniciosè docti, arte damnosâ vel omne ardentium liquorum genus extorquent, vel impensis ingentibus asportanda curant, quæ gignuntur vel sub zonâ torridâ aut remotissimis terrarum tractibus, ut bibendo, sorbendo, pitissando, liguriendo jucundiùs titillentur, ut obsurdescens palatum voluptuariis omnibus in morsus acriùs reficiatur.

I I.

NE repetas ab alio fonte tot formas ignotas veteribus morborum, quibus vexantur torquati nobiles. Sanguinis latex à se lacteæ dulcedinis accenditur, æstuat. Morbis vix aliquis Medicinæ & sapientibus vivendi legibus locus relinqui-

tur, dolosis potibus & alimentis corruptus æger, ferendis impar morborum insultibus, victus, fatiscit. Tot præsidiis ferox malum, artem sapientum irridet, eludit industriam. Delicatiora sunt corpora Parisinorum corporibus incolarum totius regni, nulli hominum infantes tam molliter instituuntur, omnem mattes ponunt industriam ad fugandam molestiam, nedùm duriori labore corpus macerari sinant. Omni studio risus & jocos advocant, ad teneram ætatem admovent: in plumis crescit, in eduliis adolescit ad juvenilem ætatem, ut hactenùs muliebrem institutionem referat. Sed ea cœli soliquc clementia est ut juvenes facti grandiores obeant alacres durissimos Martis labores, & senes perferant, si cupediis extraneis non abutantur; ferè omne Parisiis genus alimentorum turget succis exquisitissimis; sapore & substantiâ à nullo superatur vinum Burgundum quod in usu est; nullus tenerior, nullus robustiorem præbet alimoniam, quàm panis siligineus ex tractu Gonessensi; omni carnium specie nulla succulentior, quàm quæ à Parisinis usurpatur. Quàm multi otio desidiâque torpent, & quibus alii detinentur laboribus, veræ sunt exercitationum species. Istis fiunt ingenia subtilia, mores humanis similes, sed corpora teneriora & delicatiora.

III.

ATQUI ferendo liquorum exoticorum in primis Caffé assiduo impetui sic nata & instituta corpora paria non sunt; huic texturæ delicatiori, fato infelici nostrorum temporum, novum damnum accessit, frequentior potus Caffé, blandiùs irrepit, sed furit occultè nec ideò minùs atrociter. Ex Provinciâ Yeman Arabiæ felicis à centum & triginta circiter annis operâ & studio Prosperi Alpini potus iste à nobis cognitus, ferè à quinquaginta frequentiùs usurpatus est: á septingentis familiaris Arabibus, neque tàm infausto quàm nobis exitu. Semen illud *Ben* dictum ab indigenis, fructui Cacao non absimile, semen est arbusculæ scissum ut dactylus per longum, bini fructus dividuntur sub eodem cortice. Duplex est seminis Caffé species, alba & citrina: posterior priore præstantior est. Constat ex principiis fixis & volatilibus plurimo phlegmate impeditis, ut nisi comminutum torrefactumque fuerit, vires altiùs latentes evocari nequeant, exhausto ignis vi viscoso phlegmate quo spiritus coercentur, vehementi tùm pernicitate corripiuntur, in sanguinem infusi exagitant, torquent ejus particulas, dissolvunt texturam, hinc invitâ naturâ vigiliæ extorquentur, hinc uberiùs urinæ excernuntur; hinc partium ardores, hinc lapsu temporis marcor & aridura. Non istis potus Thé laborat incommodis. De foliorum Thé vel elegantiùs Tcha juxta idioma Mandarinorum, virtutibus maxima est inter ipsos Sinas controversia. Alii vim illis adscribunt magnoperè efficacem, alii volunt à præconceptis Europeorum opinionibus illam tantùm esse repetendam. Clamant priores se esse immunes à podagrâ, calculo, guttâ serenâ; frequenti foliorum Thé usu Tartari rerum Sinensium nunc Domini, vesci soliti carnibus crudis, vexantur assiduis stomachi doloribus, ubi ab eâ potione abstinent. Folia Thé triplicis generis à Sinis ipsis recensentur: alia crassa, aspera, minùs jucundi saporis, familiaria Tartaris omnia cruda in stomachum demittentibus, atque adeò indigentibus menstruo acriore, alia minùs referunt arboris folia quàm ejus muscum, isque muscus modò sit vetus, summæ esse perhibetur in morbis acutis efficaciæ. Alia denique longiora cæteris & crassiora, quæ si diutiùs asserventur, fiunt magnæ virtutis, neque illa vulgarem cedunt in usum. Usurpata folia ab omni plebe Sinensi præbent tincturam subrubram, non nihil amaricantem, neque ullo nomine insigniuntur quòd colligantur ex omnibus Imperii Provinciis. Duplex iterùm species est in usu tantùm apud Mandarinos aliosque magnates, una foliis oblongis tincturæ limpidæ, vividioris, & saporis gratissimi, volunt nostrates ut violarum referat odorem; Sinæ contrà contendunt hunc esse ascititium, & Thé inodorum notæ esse melioris. Hæc species vulgaris apud nos est usûs. Altera species est ex minimis foliis & subnigris, aquæ tincturam flavam & delicatiorem saporem conciliantibus, stomacho etiam debiliori gratissimum. Hæc quoque ad nos species advehitur, sed rariùs, sunt pura folia, foliis extraneis non

permixta. Amat arbor maximè procera & crassa, solum lapidosum, & virium majorum est solo insita vergente ad plagam Australem; arboris radices radicibus sunt mali Persici similes, flores rosis albis sylvestribus, abeunt in fructus magnitudinis fabarum alios rotundos, oblongos alios, illi unum pisum in capsulâ, hi duo continent. Avellana seu glans minor rotunda membranâ triplici contegitur sub cortice duriori, qui maturior scinditur, & hians corticis Castanearum more fructum detegit. Fructus recens amaroris est parùm insignis, post duos tresve dies oleosus omninò rugosus & amarus percipitur, licet neque cortex, neque lignum ullam linguæ referant amaritudinem, imò sapor explicatur ad saporem glicyrrhisæ nonnihil accedens.

I V.

TOSTIONE ferè tota subvertitur Caffé natura, redolet empyreuma & amarore asciticio, nisi sacharo condiretur, vix ferri posset; ignis vi quæ plurimo phlegmate viscoso irretita erant principia volatilia & fixa, eodem absumpto, libera fiunt, ingressa sanguinem exagitant, somnum fugant, cient urinas: sales igne facti acriores & quasi caustici, magnâ copiâ, & vehementi motu correpti vellicant membranas, ut indè potatores commodum percipiant, sed fugax, sed dolosum. Si pulmones, si renes, si cerebrum viscidis humoribus obturentur, discutiunt & foras extrudunt; isto potu Parisienses abutuntur, pitissando otia fallunt, sine lege iterando sectantur oblectamenta, venenum assequuntur, quod prudentiùs usurpatum, foret remedium. vertigines accersuntur, manuum tremores particulis acribus assiduè membranas vellicantibus; sanguis naturâ paulò viscidior, facescit in serum potionis amaritudine, spiritus sensim exhauriuntur, superstes sanguinea moles abit in vappam viscidam, & lapsu temporis motuum organa sæpiùs vellicata vel nimis laxantur vel obrigescunt. Ex axiomate chymicorum ignis patrator est alkalium, totum ideò Caffé alkalinum est, quò sales & sulphura sanguinis absorpta paulatìm per urinas deturbantur, tandem ruit robustissimum temperamentum, irruentibus plurimis morborum generibus: nec facilè Parisini patiuntur se à pravâ consuetudine & errore revocari, cui pertinaciùs adhærent mulieres, sed hystericis insultibus, quibus nunquàm ita obnoxiæ fuerant ante Caffé abusum, dant pœnas pertinaciæ; quamlibet comminiscuntur causam urgentium morborum, ne à blandienti potione abstineant. Quò delicatior textura corporum est, eò gravius damnum tenerioribus inuritur. Ignea vis quam Parisinis insevit cœli & soli in quo degunt benignitas, jam vino, ardentibus liquoribus, obsoniis acerrimis incalescens, penitùs adjuncto Caffé potu accenditur, æstuat, virus deleterium sanguini permixtum lentâ sed efficaci virtute diffundit, incendium nullâ sapientiâ artis extinguendum; extractum Caffé, & quibusdam cruda seminis tosti infusio verum perhibetur esse venenum. Eliciti ex frugibus & fructibus spiritus ardentes pernici & assiduâ mobilitate, tùm & inconcinnâ particularum suarum figurâ Stimulos addunt nativis motibus elicitis ad certas leges & rationes institutas à creatore, vim inferunt prescripto ordini & sapientiæ. Alkali volatili quò fermè uno dives est semen tostum intemperantiùs ingestum, sensim laxatur compages sanguinis, spiritus exhalant tractu temporis nullis, quamvis eupeptis, alimentis resarciendi: sanguis ingentibus Germanorum doliis similis, quibus licet vini tantum adjectum fuerit, quantùm per annum detractum fuerat, aliquot tamen post annos tota moles vapescit. Thé non ita ut potio adusta Caffé; vim infert tenerrimis corporibus, coquitur sed humidâ coctione, leviter infunditur. Pollet sulphuribus & salibus alkalinis volatilibus, sed nativis quibus mitigantur acida nimis evoluta, nonnulla adjungitur amarities & styptieitas. Ad deturbanda per urinas mixta sanguini heterogenea valet plurimùm, hinc sublevat caput doloribus tentatum, præcavet podagram & calculum, quod de duabus Thé speciebus ad nos allatis est intelligendum. Fortè aliæ quæ sunt in usu species apud Tartaros & Sinas nobis minùs convenirent, quod illæ sint acriores. Testantur plurimi se cephalalgiâ vertigine, cardialgiâ, velut incantamento fuisse usu foliorum Thé liberatos. Exhausti

ſudoribus, perigrinatione curſu, iſto potu mirè reficiuntur. Oleo plurimo ſales temperantur quibus ſolvunt viſcidos humores; undè moleculæ non feruntur illo impetu, quo abripiuntur aduſtæ Caffé partes refertæ igneis moleculis, undè feriunt vividiùs ventriculum cujus ſenſim motus elaſticus & tonicus perimitur: è contrà ſucco foliorum Thé vis digeſtiva fit acutior & ſpiritus reficiuntur. Experientiâ compertum eſt molliores illas carnes fieri, quæ cum iſtis foliis decoquuntur. Hinc patet ſolvendis in ventriculo alimentis, tollendis obſtructionibus, ſale quo turgent, vaſorum tunicis hærentem materiam extergente, vacuandis humoribus guttam ſerenam & podagram gignentibus folia Thé maximè eſſe idonea.

V.

NON tamen folia Thé velim hujus eſſe efficaciæ quam ſæpè corporis indoles, morbi vis & gravitas non ſpernat. O fortunatos nimiùm, ſi noſtri juris pauca forent pharmaca unâ vel alterâ virtute eminenti inſignia. Sed, inquies, lacte Caffé principiorum mobilitas temperatur, ſicuratur amaritudo inſolens: ſed tutiùs ab eo potu abſtinetur, quod eget aliis medicaminibus ut corrigatur, minùs ſalutare & quod miſcelâ temperandum. Excogitata à primo Authore D. Mathæo Thieullier, Facultatis Medicæ Pariſinæ Antiquo Magiſtro, non eſſet medicatio, ſi potus Caffé inſons fuiſſet; ſed Arabibus potus Caffé impunè à pluribus ſæculis familiaris eſt, (ut nobis foret nocivus:) Arabes non tædet veſci alimentis ſimplicibus quæ ſucco & ſale nativo condiuntur, ſic inediæ fiunt patientes, non fatiſcunt vigiliis & duriſſimis laboribus: nos fervidis & mobilibus igneæ naturæ ſcintillis, ſimul & acribus magnâ arte conquiſitis & paratis cupediis æſtuamus, ut efficaces Caffé ſtimulos vix ſine noxâ diù ferre poſſimus; fatemur illis non nocere, ſed quibus meliore luto finxit præcordia Titan; Alacres ferunt toto vitæ tempore impetum fervidæ potionis: ſed qui ſunt texturæ delicatioris, tacitè & obſcurè fœcundam accerſunt ſibi malorum ſcaturiginem. Saltem eo ſapiunt Pariſini, ut dùm ſibi liberaliùs indulgent, ſeveriùs infantibus à pernicioſo potu interdicant, donec maturiori ætate fiant robuſtiores; nec immeritò, experientia docet Caffè potatorum miſſum venæ-ſectione ſaguinem totum eſſe turbidum & quaſi cœnoſum, floridum verò & vividi coloris eorum qui Thé potum uſurpant. Crudis, inquies, devoratis carnibus, aſſiduis Tartari cruciantur ſtomachi doloribus, qui ſimplici potu foliorum Thé ſedantur; vis ergò Thé ipſo Caffé potentior eſt, & longè actuoſior. Sed ea ſpecies Thé quâ utuntur Tartari ad nos non tranſit; longè mitior eſt quæ à nobis uſurpatur ut ferant ſtomachi debiliores, & recreentur & reficiantur. Utinam adveheretur ſpecies Tartaris familiaris: optimum ſæpè foret Pariſinis ſubſidium doloribus ſtomachi quibus ab ingluvie torquentur. Ultimo nulli, objicict quiſpiam, inter Sinas podagrici, nulli calculoſi reperiuntur, ut quid ad uſum Thé frequentem potiùs referas quam ad fœlicem cœli temperiem, Sinarum vitam ſobriam, aquarum ſalubritatem? Thé foliorum virtus evaneſcit & exhauritur zonæ torridæ caloribus quos bis mercatores qui folia advehunt, tranſeundo patiuntur. Sed ſatis virium foliis ſuper eſt, ut tollant capitis dolores quos uberior pituita acida peperit; hæc ut ſæpè arthritidis materies eſt, ut quid uſus foliorum plurimùm non conferet Sinis ad præcavendam arthritidem: hæc ſi ad bilem acrem & aduſtam, ſi temperamentum ſit ſiccum & bilioſum eo ſtudio originem referat; fuge foliorum uſum quo ſectatus fueris in temperamento plethorico & pituitoſo, & ingeſtis alimentis aquoſioribus; quod ſales Thé ſulphureî ſummè volatiles bilem exagitarent, undè ipſa fieret mordacior.

Ergò Pariſinis frequens potus Thé, frequenti potu Caffé ſalubrior.

Proponebat Pariſiis ANTONIUS GARNIER, Lingonæus, Doctor Medicus Remenſis, nec non Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus A. R. S. H. 1749, à ſextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1749.